

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3760/2019
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милутин Радојичић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. ..., чији је пуномоћник Љубиша Живковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1054/18 од 02.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1054/18 од 02.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2618/17 од 21.12.2017. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете настале због повреде на раду исплати и то: за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 120.000,00 динара, за наруженост износ од 18.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 90.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете настале због повреде на раду исплати и то: новчану ренту као накнаду за умањену радну способност у износу од 50 евра месечно у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате за период од 08.03.2010. године до стицања права на инвалидску, односно старосну пензију, сваког 01. до 05. у месецу за претходни месец, као и износ од 1.300.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности, износ од 500.000,00 динара за накнаду за нарушено здравље и причињену телесну повреду због трајно повећаних потреба и смањене могућности даљег развијања и напредовања, износ од 282.000,00 динара на име наружености, износ од 260.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 410.000,00 динара за претрпљени страх. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 236.460,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1054/18 од 02.07.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу којим је тужбени захтев усвојен за износе наведене у ставу првом изреке и у том делу је одбијен

тужбени захтев тужиоца као неоснован. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, па је захтев тужиоца за исплату трошкова парничног поступка одбијен, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом исплати трошкове првостепеног поступка у износу од 363.750,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца да се обавезе тужени да му плати трошкове другостепеног поступка. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 78.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по ревизији дозвољеној на основу члана 403. став 2. тачка 2., у границама приписаног у члану 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битних повреда одредаба паричног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни других битних повреда поступка предвиђених чланом 407. став 1. ЗПП, а које би могле да представљају ревизијски разлог под условом да су учињена у поступку пред другостепеним судом, што овде није случај.

Правноснажном пресудом одбијен је тужбени захтев ради накнаде штете као неоснован јер се тужилац није повредио на раду код туженог, односно нема туженикове одговорности за штету узроковану падом тужиоца на улици у дану кад није био радно ангажован.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен на пословима ... код туженог, али дана 08.03.2010. године није дошао на почетак рада, нити је започео са радом, већ је касније само навратио у радионици туженог где се мало задржао, без да се укључио у процес рада. Тужилац је из радионице изашао око 11,00 часова, отишао до продавнице преко пута по цигарете, а услед оклизнућа на улици по влажном времену, пао је и повредио се. Колеге су притрчале, подигле тужиоца и унеле га у погон, позвале Службу хитне помоћи, те је тужилац превежен у Ортопетску клинику „Бањица“ где је оперисан.

Према евиденцији присуства на раду код туженог, тужилац дана 08.03.2010. године није био присутан на раду. То је и разумљиво јер је утврђено да је тог дана тужилац обављао своје приватне послове у банци везане за кредит. У извештају туженог о повреди тужиоца на раду наведено је да је место пада пут. У писаној изјави тужиоца стоји да је наведеног дана око 11,00 часова пошао до продавнице која се налази одмах преко пута погона да купи цигарете, да се изненада оклизнуо и пао на улици, да није могао да устане и да му је колега ВВ притрчао да помогне. Колеге ГГ и ДД унели су га у погон, убрзо је стигла и хитна помоћ која је тужиоцу дала лекове за смирење, након чега је превежен до ортопедске болнице „Бањица“ где му је указана помоћ. Такве околности штетног догађаја и место пада описали су и запослени ЂЂ и ВВ у писаним изјавама. У спроведеном поступку утврђене су чињенице да је радно

време било од 08,00 до 16,00 часова, а пауза од 11,00 до 11,30 часова, да су запослени имали обавезу уписивања у свеску долазака на посао, да је за време радног времена био забрањен излазак ван објекта, осим уз дозволу руководиоца, да се време изласка у том случају уписивало у свеску, да је сведок ЂЂ био непосредни руководилац тужиоца и водио је евиденцију долазака и одлазака запослених са посла, да се радници уписују у свеску при доласку на посао, а када касне, приликом јављања руководилац запосленима даје радне налоге, с тим да уколико се не јаве руководиоцу узима се да нису на раду. На дан настанка штетног догађаја тужилац није био на послу у 08,00 часова када иначе почиње радно време, дошао је касније у радионицу али се није јавио руководиоцу да је дошао да ради. Сведок је обавештен да је тужилац пао поред објекта, видео је када су га унели у објекат и тада је од стране других радника обавештен да је повређен, те је истог дана сачињена повредна листа и у њој је унето као место повређивања - испред објекта, што је сведоку и тужилац потврдио рекавши да је пао на улици. Преко пута објекта туженог је продавница прехранбене робе. Законски заступник туженог ЕЕ је приликом саслушања навео да се у фабрици производи машинска пластика, да фабрика ради 30 година и запошљава око 30 радника, да се сви међусобно испомажу и владају добри односи, да је на дан настанка штетног догађаја затекао тужиоца око 10,30 часова у цивилном оделу, да му је тада тужилац објаснио да тог дана не ради, да је дошао да из гардеробе узме неку документацију за банку, да је око 11,00 часова чуо галаму и видео да је тужилац испред продавнице у неком полу седећем положају и како су га са улице одмах пренели у фабрику која је 10-так метара удаљена, где му је указана хитна медицинска помоћ. Сведок је навео да тужилац после повреде није радио годину дана, три месеца није доносио дознаке, да према тужиоцу нису хтели да предузимају никакве санкције због недостављања дознака, хтели су да се тужилац врати у фирму због неопходности тог кадра, али тужилац није хтео да се врати на рад, већ у разговору са законским заступником затражио је да буде проглашен за технолошки вишак, као и отпремнину која му је исплаћена.

Другостепени суд није прихватио оцену доказа и закључке првостепеног суда да се тужилац повредио у оквиру објекта туженог у току радног времена, што би представљало основ за примену члана 164. Закона о раду, конкретно да се повредио падом у радном простору на клизавом поду, те да је тужени објективно одговоран да тужиоцу накнади штету у смислу правила из одредбе члана 173. и 174. Закона о облигационим односима, с тим да је тужилац допринео настанку штете у висини од 60 %, с обзиром да се оклизнуо у тренутку када му је зазвонио телефон, услед непажње.

На основу одржане расправе и изведених доказа, другостепени суд је утврдио чињенично стање, путем одговарајуће оцене доказа вреднованих по уверљивости и доказној вредности у савесном коришћењу законских овлашћења и дужности, а оцену о неоснованости тужбеног захтева је донео правилном применом материјалног права. Штета није настала у технолошком процесу рада, већ је настала ван места рада у дану када тужилац није био на раду, настала је на улици, оклизнућем тужиоца на улици преко пута тужениковог објекта. Стога, нема одговорности туженог за настанак штете, те ни обавезе да тужиоцу исплати накнаду нематеријалне и потраживане материјалне штете. Другостепени суд је ценио да тужилац није доказао узрочно последичну везу између настале штете и процеса рада, да штета није настала у радном простору, нити у раду на машинама, што у конкретном случају искључује одговорност тужене као организатора опасне делатности. Тужилац није ни имао намеру да ради тог дана, према сагласним изјавама сведока у погон је дошао, али није палио машине ни обављао какве радне операције, није био у радном оделу, није се јавио претпостављеном ради

добиања радног задатка, нити се уписао у евиденцију рада, што је обавезна процедура. У делу за накнаду штете – ренте, тужилац није доказао постојање основа, односно није доказао да је услед повреде његова радна способност умањена.

Код изнетог стања ствари, услова нема за досуду накнаде штете на терет туженог као послодавца, применом одредаба члана 164. Закона о раду и чланова 154., 158., 173. и 174. Закона о облигационим односима, те је одлука другостепеног суда правилна и законита.

Одредбом члана 164. Закона о раду прописано је ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом. У конкретном случају, настанак штете не стоји ни у каквој вези са радом тужиоца код туженог.

По налажењу Врховног касационог суда, нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Штета јесте настала у току трајања радног времена код туженог, али није настала код туженог, није настала на раду или у вези са радом код туженог. Чињеница да се тужилац повредио на улици у близини објекта туженог, у дану кад није радио, већ је обављао приватне послове, користећи се таквом могућношћу и слободом кретања, током којег је у ходу пао, не доводи до обавезе накнађивања штете у смислу цитиране одредбе члана 164. Закона о раду. То није био долазак на рад, нити одлазак са рада, коришћење паузе у раду, јер тужилац тог дана није радио, користио се изостанком са рада. Осталим наводима ревизије оспорава се утврђено чињенично стање, што у смислу члана 407. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић